

**РЕГИОНАЛЕН ЕКСПЕРТНО –
КОНСУЛТАНТСКИ И ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР „ЧИТАЛИЩА“
ГРАД ВИДИН**

ул., №: пл. „Бдинци“ 2
тел./факс: 094/601 706
e-mail: rc_vidin@abv.bg

АНАЛИЗ
НА ДЕЙНОСТТА НА
ЧИТАЛИЩАТА
ОТ ОБЛАСТ ВИДИН
ПРЕЗ 2007 ГОДИНА

ОБЛАСТ

ВИДИН

ТЕРИТОРИАЛНО ДЕЛЕНИЕ

Кратка информация за област Видин

Област Видин се намира в северозападната част на България и обхваща площ от 3026 кв. км, което представлява 2.7% от територията на Република България. Географското положение на областта векове наред е благоприятствало развитието ѝ като транспортен, търговски, културен и политически център.

Област Видин е входно - изходната врата на Република България за Европа и света.

На север областта граничи с Република Румъния, на запад е в съседство с Република Сърбия, на юг е оградена от Стара планина, а на изток граничи с област Монтана. Северната ни граница - река Дунав, обуславя възможността за преки връзки с всички страни от Дунавския басейн.

През областта преминават два транс - европейски коридора - № 4 Крайова /Р. Румъния - Видин – София – Кулата/ и № 7 Рейн- Майн - Дунав.

В област Видин има 11 общини, с общо 145 населени места с около 125 хиляди жители. Пет от общините са с население до 5000 жители, пет до 10 000 и с около 85 000 жители община Видин. Повечето от населените места са с малобройно население около и над пенсионна възраст.

Видинска област е интересна и привлекателна с природните си забележителности и паметници на културата. Крепостта „Баба Вида” е едно от най-запазените отбранителни съоръжения от античната епоха, добило завършен вид като замък на последния български владетел Иван Срацимир. Сред архитектурните забележителности са джамията на Осман Пазвантоглу, Владишкия комплекс, със средновековната църква „Света Петка” и Синагогата -уникално съжителство на храмове на различни религии, построени в непосредствена близост. Неповторима атмосфера създават останките от крепостните стени със своите капи, крайдунавския парк и реката. Наред с областния център интерес в културно-историческо отношение представлява и град Белоградчик, където се намират уникалните скални образувания, пещерата Магура и крепостта „Калето”. Останки от римска крепост има в град Кула, добре представени в центъра на града. Други исторически обекти са Скалния манастир в местността Албутин, Добридолския, Изворския и Раковишки манастири. Местността Божурица, Чупренския и Стакевския балкан представляват интерес за местни и чуждестранни туристи.

ОБЩИНИ	Територия кв.км.	Брой населени места	Градове	Села	Брой читалища
Белоградчик	411	18	1	17	5
Брегово	181	10	1	9	9
Ново село	111	5	-	5	5
Ружинци	232	10	-	10	5
Чупрене	330	8	-	8	5
Димово	402	25	1	24	7
Видин	501	34	2	32	21
Бойница	165	9	-	9	4
Грамада	184	8	1	7	2
Кула	280	11	1	10	5
Макреш	229	7	-	7	4
ОБЩО	3026	145	7	138	72

ОБЩИНА Белоградчик

Кратка справка /представяне на общината и читалищата в нея/

Територия - 411 кв.км.

Брой населени места - 18

Брой жители - 8 295

Административен център - гр. Белоградчик

Община Белоградчик е разположена в северозападната част на страната в северните и североизточните склонове на Стара планина, непосредствено до Държавната граница със Сърбия и Черна гора. В непосредствена близост преминава трансевропейската магистрала Е 79. Най-голям воден басейн е Рабишкото езеро с площ 3250 декара . Интерес представляват варовиците при с.Гранитово - т.нар.мраморен варовик "Перла".

Икономика и бизнес

Най-голямото предприятие е винарски завод "Магура" - произвежда бели и червени шампанизирани вина; шивашкото предприятие "Ведерник"; "Еко Ком" ООД гр. Белоградчик - инженерингова дейност на предприятия от хранително-вкусовата промишленост в Украйна, Русия, Беларус, внос на автотракторни гуми от Русия и Украйна, опаковки за млечни и местни продукти; "Транскомс" - научно-приложни разработки в областта на ЖП ремонта в системите на БДЖ и СДЖ; ЕТ "ДИЛЕКС-Красимир Петров" - производството на местни деликатеси приготвени от пилешко месо. Поземлените и горски фондове и общински терени - са основните предимства на общината. Горското стопанство е стратегически резерв за развитието на туризъм, дърводобив и дървопреработване, лов и риболов, събиране, култивирано отглеждане и преработка на билки, гъби, горски плодове и др.

Стратегически проекти и възможности за чуждестранни инвестиции

Чрез участието си в различни програми и проекти, общината е реализирала в областта на инфраструктурата и благоустрояването, ремонт на множество обекти и сгради. В областта на туризма най-значимия проект е електрифицирането на пещера Магура.

Проекти, за които все още се търсят инвестиции: Развитие на водни спортове в езеро "Рабиша", Модернизиране на инфраструктурата, изграждане и поддържане на туристическа вилна зона, създаване на предпоставки за изграждане на къмпинги в околностите на езеро Рабиша; "Изграждане на туристически информационен център"; "Развитие на селски туризъм в община Белоградчик"; "Изграждане на дегустационна зала в пещера Магура; "Провеждане на конгресен и семинарен туризъм"; Изграждане на Евроинфоцентър на територията на община Белоградчик", Популяризиране на местните занаяти в България и чужбина и съхраняване традициите на региона, Реклама на природните забележителности на общината в страната и чужбина.

Природни забележителности и паметници на културата

На територията на общината е разположен природния феномен Белоградчишки скали с дължина 30 км. и ширина 3-5 км. В непосредствена близост до гр. Белоградчик е разположена най-голямата пещера на Балканския полуостров - пещерата Магура, известна най-вече с уникалните си праисторически рисунки,

които са под закрила на Юнеско. До пещерата се намира живописното езеро Рабиша. В близост до града е много известната историческа крепост Калето. В града се намира и Астрономическа обсерватория. Съществува Общински музей с две направления - Исторически музей и Природонаучен музей.

Култура, екология и туризъм.

Традиционни културни изяви провеждани ежегодно в Община Белоградчик са Българо –сръбския събор Салаш -Ново корито, Фолклорен събор “От Тимок до Миджур”, Празник на Стакевския балкан, Празник на Белоградчик, Поетична обсерватория.

Наличието на феноменални природни забележителности, съчетанието на различни релефни форми с благоприятен климат и разнообразна горска растителност, са отлични условия за развитието на отдиха и туризма. Условия за ловен туризъм предлага Ловното стопанство в Стакевския балкан.

Асоциации, членства, побратимени градове и партньорства

Община Белоградчик има сключена спогодба за побратимяване с Община Княжевац - Република Сърбия и Черна Гора.

Читалища

В общината развиват дейност пет читалища – в Белоградчик, с. Рабиша, с. Салаш, с. Раяновци и с. Стакевци. В тях работят 16 щатни работници и 27 на хонорар. Любителското художествено творчество се развива чрез 12 състава в областта на музиката, фолклора, танци, театър и кино. По - изявени са Духовия оркестър с мажоретен състав, групата за стари градски песни и кино - видео клуба към читалище „Развитие”, Белоградчик, групите за народни песни от Салаш и Стакевци.

Читалищата в Белоградчик, Рабиша, Раяновци и Салаш са в самостоятелни сгради, общинска собственост, а в Стакевци се помещава в две помещения на кметството. Състоянието на сградния фонд е добро и се стопанисва правилно. За културни прояви се използват собствени или други салони. Читалището в Белоградчик има компютри и ползва Интернет. Костюмите и реквизита на художествените състави в повечето случаи са собственост на самодейците, като в Рабиша и Белоградчик има и читалищни.

Във всички читалища има библиотеки, най-често обслужвани от секретаря. Книжния фонд е остарял. Има голяма нужда от литература, свързана с училищния материал. Малко се използват възможностите за попълване на библиотечния фонд от дарения. Навсякъде има абонамент за един вестник. Библиотечната дейност се изразява основно в книгораздаване. Не се предлагат форми на целенасочена информация по актуални и значими за общността събития или нужди.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА БЕЛОГРАДЧИК

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ul style="list-style-type: none"> • Единствени културно-информационни организации; • Добра нормативна среда; • Държавна субсидия за дейност; • Добро отношение на местната власт; • Наличие на сграден фонд за дейност; • Добри традиции в областта на културата; • Организационен опит в централното читалище; • Наличие на художествени състави; • Наличие на библиотеки; • Възможности за експертна помощ и информация; • Сключен договор за трансгранично сътрудничество на ниво община с Княжевац, Р.Сърбия и наличие на общи културни прояви; • Туризмът и културата, приоритети в общинския план за развитие. • Възможност за развитие на селски и културен туризъм; • Общо планиране на културните изяви в общината. 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на конкуренция; • Недостатъчно познаване потребностите на населението; • Липса на ясна визия за мястото и ролята на читалищата; • Не активни настоятелства/ Рабиша,Раяновци/ • Недостатъчна мотивация в Раяновци – от месец нов човек/; • Недостатъчна активност в работата с местните власти; • Неразвити партньорски взаимоотношения; • Неразвита социална и информационна дейност; • Слаба активност в търсене на външно финансиране; • Недоразвити дейности свързани с приоритетите в общинския план за развитие; • Остаряла материална база / в с.Стакевци и недостатъчна /; • Няма технически средства, компютри и размножителна техника / има само в Белоградчик/; • Недостатъчен и остарял книжен фонд;

Препоръки:

- Организиране на обучения по теми, които са необходими за правилното и ефективно управление на читалищата и осъвременяване на тяхната мисия;
- По-голяма активност от страна на читалищните настоятелства в ангажирането на местните общности в дейността на читалищата;

- Необходимост от мотивация и подготвеност за излизане от традиционните дейности на читалището и прилагане на съвременните възможности за работа чрез:
 - Проучване на реалните възможности и нужди на общността;
 - Запознаване с общинския план за развитие и търсене на мястото на читалището в неговото реализиране;
 - Реализъм и конкретност в планиране на дейностите;
 - Подготвеност и търсене на източници за финансиране извън държавната субсидия.
 - Търсене и работа с партньори – местна власт, бизнеса, училища и детски градини, културни институти и др.
 - Развиване на социални и информационни дейности;
 - Подобряване нивото на групите за любителско творчество за тяхното пълноценно участие на различни нива.
 - Проучване, описване, съхранение и представяне на уникалния местен фолклор и традиции.

ОБЩИНА

Брегово

Кратка справка /представяне на общината и читалищата в нея/

Територия - 181 кв. км.

Брой населени места - 10

Брой жители - 7 133

Административен център - гр. Брегово

Община Брегово е разположена в най - северозападния край на България. Реките Тимок и Дунав са естествените граници на общината със Сърбия и Черна гора и Румъния. Чрез изграденият мост на р. Тимок и разположеният на територията на гр. Брегово ГКПП, общината е важна входно - изходна точка за страната.

Икономика и бизнес

Селското стопанство е традиционен отрасъл. От общата площ на общината, селскостопанските земи са 143 612 дка, в т.ч. обработваема земя - 120 407 дка, ливади и пасища - 12 059 дка. Горският фонд е 26 902 дка. Частният сектор е представен от: маслобойна за добиване на слънчогледово масло СД"Даяна - СВ1 - Чунгурушанови", бензиностанция на СД "Бъдин транс", земеделски кооперации, дребни частни производители и търговци.

Природни забележителности и паметници на културата

В общината се намират: местността Дортикум - римски каструм, край с. Връв; разкопки от праисторическия период край с. Балей; татарски кладенец край с. Куделин.

Култура, екология и туризъм

Традиционни културни празници в Община Брегово са „Тимошка пролет” и Празника на град Брегово. Запазени са и традиционните селски събори.

Екологичен проблем, стоящ пред общината е свързан със замърсяването на р.Тимок от мините в гр. Бор.

Въпреки пограничното си местоположение туризмът в общината не е развит.

Асоциации, членства, побратимени градове и партньорства

Община Брегово е побратимена с Община Неготин от Сърбия.

Читалища

Работещите читалища в общината са 9 - в град Брегово и селата Балей, Куделин, Връв, Косово, Гъмзово, Делейна, Тияновци и Ракитница. В тях се развива най – вече фолклорното танцово наследство, към което има национален и международен интерес. Изявени са танцовите състави от Гъмзово и Косово. С международни и национални изяви са Ученическият духов оркестър и мажоретен състав и танцовия ансамбъл „Тимок” към читалището в Брегово.

Читалищата в Косово, Ракитница, Брегово, Балей, Куделин, Гъмзово и Делейна са в самостоятелни сгради, общинска собственост, а другите са в помещения в кметството. Състоянието на сградния фонд е добро, има нужда от ремонт, особено в с.Балей, където има теч в библиотеката и повечето книги са унищожени. За културни прояви се използват собствени или други салони. Всичките читалищата разполагат с компютърни конфигурации без с.Тияновци.

Във всички читалища има библиотеки, най-често обслужвани от секретаря, а в Брегово и Гъмзово от библиотекар. Библиотечната дейност се изразява основно в книгораздаване.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА БРЕГОВО

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ul style="list-style-type: none"> • Културния и селски туризъм - приоритет в стратегията на общината; • Обновяване на читалищата и създаване на информационни центрове в тях – приоритет за общинското развитие; • Читалищата – единствени културни институции; • Добро партньорство с учебните заведения; • Партньорство с гр.Неготин, Р.Сърбия; • Съхранен танцов фолклор и народни обичаи; • Наличие на добри танцови състави; • Общи читалищни прояви и гостувания; • Много добро отношение на местната власт; • Добре стопанисвана материална база; • Държавна субсидия за дейност; • Добра нормативна база; • Възможност за експертна помощ и информация. 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно познаване потребностите на населението; • Липса на ясна визия за мястото и ролята на читалищата; • Недостатъчна мотивация / Балей, Куделин, Ракитница/; • Неактивни настоятелства в Ракитница, Балей, Куделин; • Неподготвеност за работа според изискванията; • Неразвити партньорски взаимоотношения; • Неразвита социална и информационна дейност; • Не пълно прилагане изискванията в Механизма за разпределение на субсидията / отчетност само във финансовата част и формално в плановете/; • Слаба активност в търсене на външно финансиране / с изключение на с. Гъмзово и с. Връв / • Недостатъчно активност при търсене на информация; • Слабо развити дейности, свързани с приоритетите в общинския план за развитие; • Остаряла материална база ; • Недостатъчен и остарял книжен фонд;

Препоръки:

- Организиране на обучения по теми, които са необходими за правилното и ефективно управление на читалищата и осъвременяване на тяхната мисия;
- По-голяма активност от страна на читалищните настоятелства в ангажирането на местните общности в дейността на читалищата;

- **Необходимост от мотивация и подготвеност за излизане от традиционните дейности на читалището и прилагане на съвременните възможности за работа чрез:**
 - Проучване на реалните възможности и нужди на общността;**
 - Запознаване с общинския план за развитие и търсене на мястото на читалището в неговото реализиране;**
 - Реализъм и конкретност в планиране на дейностите;**
 - Подготвеност и търсене на източници за финансиране извън държавната субсидия.**
 - Търсене и работа с партньори – местна власт, бизнеса, училища и детски градини, културни институти и др.**
 - Развиване на социални и информационни дейности;**
 - Подобряване нивото на групите за любителско творчество за тяхното пълноценно участие на различни нива.**
 - Проучване, описване, съхранение и представяне на уникалния местен фолклор и традиции.**
- **Активно включване в сесиите за допълваща целева субсидия на Министерството на Културата и Програмата за обновяване на библиотечния фонд.**

ОБЩИНА ДИМОВО

Кратка справка /представяне на общината и читалищата в нея/

Територия - 402 кв.км

Брой неселени места - 25

Брой жители - 8 000

Административен център - гр. Димово

Община Димово е втора по големина в област Видин. През територия ѝ преминават два Трансевропейски транспортни коридора - № 4 от Гърция за Западна Европа - международен път Е-79 и коридор № 7 по р. Дунав, както и жп линията Видин - София.

Икономика и бизнес

Община Димово е традиционен производител на зърнени и етерично-маслени култури, отглеждат се и трайни насаждения. Територията на общината е сравнително богата на диворастващи плодове, гъби и билки. Добра предпоставка за развитието на пасищното животновъдство е наличието на 42000 дка естествени пасища и ливади. Широко застъпено и с традиции е пчеларството, което също е в ръцете на частните стопани. Производството на мед има бъдеще, тъй като районът е екологически чист и продуктът е с добро качество. Съществуващите водни ресурси - реки и язовири, са идеална възможност за развитие на рибовъдство. През последните години на територията на общината се реализират няколко големи частни инвестиционни проекта: Предприятие за производство на биодизел. Уникален производствен процес, една от трите такива инсталации в Европа; Предприятие за производство и преработка на етерично-маслени култури на площ от 1000 дка.; Цех за шоково замразяване на плодове. Цех за производство на картонени изделия; Цех за изкупуване и преработка на мед и пчелни продукти; Създаване на масиви от лозови насаждения на площ от 700 дка.; Мелничен комплекс за производство на различни видове брашна с годишен капацитет 12 хил. тона, единствен в областта.

Паметници на културата и природни забележителности

На територията на общината се намира едно от най-старите антично-римски селища, 1 пр.н.е. Древното му име е Рациария, главен град на източната римска провинция Долна Дакия. Съществувал е монетен двор. Намерено е сребърно съкровище 11-1 в. пр.н.е. За съжаление района на Рациария е почти унищожен от иманяри. Уникални със своята история са карстовите пещери в района на с. Орешец. Открити са следи от човешко присъствие на Хомо Еректус, датирани на около милион и двеста до милион и триста хиляди години. В землището на с. Извор се намира девическият манастир "Успение на Пресвета Богородица", който е построен 100 години преди Рилската обител.

Читалища

Културната дейност в община Димово се осъществява единствено чрез читалищата, които действат в седем селища на общината – гр. Димово, Арчар, Орешец, Извор, Медовница, Карбинци и Воднянци. Любителското художествено творчество е най – добре представено в димовското читалище където има танцови състави в различни възрастови групи, школа по танци и група за народни песни. Певчески групи има и в Орешец и Воднянци. В другите села има само библиотеки.

По - големи културни прояви са празника „Тударица” в с. Извор и празника на град Димово. В почти всички села се провеждат и традиционните събори. Читалищата в Димово, Орешец, Арчар, Извор и Воднянци са в самостоятелни сгради, общинска собственост, а в Карбинци и Медовница се помещава в единични помещения на кметството. Състоянието на сградния фонд е добро само в Димово и Воднянци. Сравнително добра е читалищната сграда в Орешец, в Арчар стопанисването е лошо и има нужда от сериозен ремонт. Неизползваема е сградата в Извор след опожаряване преди години. За културни прояви се използват собствени или други салони. Читалището в Димово има компютри и ползва Интернет.

Във всички читалища има библиотеки, най-често обслужвани от секретаря. Книжния фонд е остарял, като през 2007 година са закупени нови книги от читалищата чрез участието им в програмата „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност”. Има голяма нужда от литература, свързана с училищния материал. Библиотечната дейност се изразява основно в книгораздаване.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА ДИМОВО

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ul style="list-style-type: none"> • Приоритет на общината - възстановяване и развитие на културно - историческото наследство; • Наличие на Мярка в общинския план за развитие „Разработване на програми и проекти за подържане и развитие на културното многообразие, традиции и читалищна дейност; • Читалищата – единствени културни организации в общината; • Наличие на материална база; • Наличие на библиотеки; • Държавна субсидия за дейност; • Добра нормативна база; • Добро отношение на местната власт; • Активно централно читалище, с добър организационен опит и умения в разработване и управление на проекти; • Възможност за експертна помощ и информация; 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно познаване потребностите на населението; • Липса на ясна визия за мястото и ролята на читалищата; • Недостатъчна мотивация / Карбинци, Орешец, Медовница, Арчар/; • Слабо работещи настоятелства в Карбинци, Арчар и Медовница/ • Неподготвеност за работа според изискванията / с изключение на Димово/; • Слабо развити партньорски взаимоотношения / Арчар, Карбинци, Медовница, Орешец/; • Неразвита социална и информационна дейност / без Димово/; • Не пълно прилагане изискванията в Механизма за разпределение на субсидията / отчетност само във финансовата част и формално в плановете/; • Недобра материална база / за основен ремонт сградите в Арчар и Извор, липсват технически средства, изключение Димово/ • Слаба активност в търсене на външно финансиране / с изключение на Димово, Извор и Воднянци/ • Недостатъчно активност при търсене на

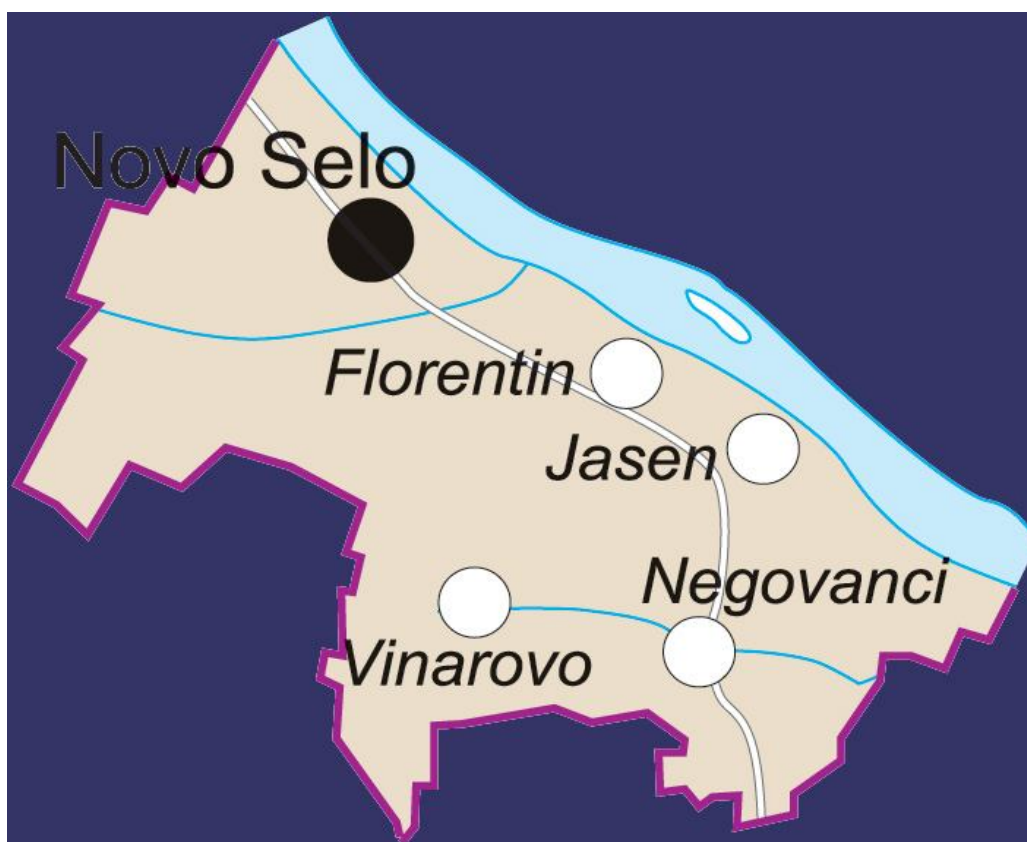
	<p>информация;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Слабо развити дейности, свързани с приоритетите в общинския план за развитие; • Недостатъчен и остарял книжен фонд
--	--

Препоръки:

- Организиране на обучения по теми, които са необходими за правилното и ефективно управление на читалищата и осъвременяване на тяхната мисия;
- По-голяма активност от страна на читалищните настоятелства в ангажирането на местните общности в дейността на читалищата;
- Необходимост от мотивация и подготвеност за излизане от традиционните дейности на читалището и прилагане на съвременните възможности за работа чрез:
 - Проучване на реалните възможности и нужди на общността;
 - Запознаване с общинския план за развитие и търсене на мястото на читалището в неговото реализиране;
 - Реализъм и конкретност в планиране на дейностите;
 - Подготвеност и търсене на източници за финансиране извън държавната субсидия.
 - Търсене и работа с партньори – местна власт, бизнеса, училища и детски градини, културни институти и др.
 - Развиване на социални и информационни дейности;
 - Подобряване нивото на групите за любителско творчество за тяхното пълноценно участие на различни нива.
 - Проучване, описване, съхранение и представяне на уникалния местен фолклор и традиции.
- Активно включване в сесиите за допълваща целева субсидия на Министерството на Културата и Програмата за обновяване на библиотечния фонд.

ОБЩИНА

Ново село

Кратка справка /представяне на общината и читалищата в нея/

Територия - 111 кв. км.

Брой населени места - 5

Население - 4 000

Административен център - с. Ново село

Ново село, отстои на 24 км. от гр.Видин, връзката е шосейна, а във Видин има връзка с жп линията Видин-София, автобусни връзки със столицата и други градове; фериботната връзка Видин-Калафат; корабни връзки от пристанище Видин.

Икономика и бизнес

"Новоселска гъмза" АД - производство на вино и ракии; "Алкохолнидустри" ООД - производство на спирт от зърнени култури, цех за преработка и износ на черен хайвер в с. Ново село; "Орматекс" - текстилен цех и "ОЛИСАФ - ООД" маслобойна в с.Винарово; Маслобойна в с. Неговановци. Земеделските кооперации са 5 на брой. Общата площ на земеделските земи е 90 512 дка.

Стратегически проекти и възможности за чуждестранни инвестиции

В района на Ново село почвите и климатът са много благоприятни за развитие на лозарството и винопроизводството. Местоположението на селищата - на брега на р.Дунав, а също и близостта на лозовите масиви и винарска изба дават възможността да се развие селски туризъм - демонстриране производството на вино, дегустации на различни марки вина и круизи по реката. В с.Ново село има изградено пристанище, което би могло да се използва както за товаро-разтоварна дейност, така и за пристан на туристически кораби.

Култура, екология и туризъм

На 3 км. от с.Ново село, на брега на реката се намира живописната местност Камъка. Много красиви и удобни за къпане са плажовете на р.Дунав в Ново село, Флорентин и Ясен. За паметници на културата с местно значение са обявени читалище-паметник "Земеделец" в Ново село, черквата "Св.Николай" и часовниковата кула към нея. Традиционно е ежегодното провеждане в Ново село на уникалния празник „Покръсти”, летни пленери на художници от крайдунавските страни. Ежегодно край Ново село акостираат участниците в международната дунавска регата ТИД.

Асоциации, членства, побратимени градове и партньорства

Общината е член на Асоциацията на крайдунавските общини и на НСОРБ.

Читалища

Читалищата в общината са пет – в Ново село, Флорентин, Ясен, Неговановци и Винарово. Те са единствените културни организации, чрез които се осъществява общинската културна политика. Изявени с танцовия си фолклор са читалищата в селата Винарово, Неговановци и Флорентин. Читалище „Земеделец” в Ново село се утвърждава като културно- информационен център и има натрупан опит в работа по проекти, съобразени с нуждите на населението. В него се развива и танцовия и песенен фолклор. Културната дейност е свързана

най-вече с традиционния празничен календар. „Трифон Зарезан” се провежда при най-голям интерес, включително и на държавно ниво. Уникален е празникът „Покръсти” в Ново село, на втория ден след Великден.

Читалището в Ново село е в самостоятелна сграда, а другите се помещават в обществени сгради. Състоянието на сградния фонд е добро и се стопанисва правилно. За културни прояви се използват собствени или други салони. Всички читалищата имат компютри, но само в Ново село се ползва Интернет. Костюмите и реквизита на художествените състави са собственост на самодейците, а в „Земеделец” с.Ново село са читалищни.

В четири от читалищата са разработени и спечелени проекти свързани с библиотеката, туризма, народните традиции и ремонт. Читалище”Земеделец” е много дейно в това отношение и ето някои тяхни проекти от 1998г. насам:/ „Дионис”, „Зелено училище за малки и големи”, „Информационните технологии – равен шанс за малките общини”, „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност”, Ремонт на предната фасада към Областна управа гр. Видин, „Ден на Европа” към Проект „Читалища”. Придобитият опит и възможности за дейности, важни за населеното място е надежда за добро развитие.

Във всички читалища има библиотеки, най-често обслужвани от секретаря, в читалище „Земеделец” има и библиотекар. Библиотечната дейност се изразява основно в книгораздаване.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА НОВО СЕЛО

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на читалища във всички села в общината; • Читалищата - единствени културни организации; • Изготвен SWOT анализ на читалищата в плана за развитие на общината; • Наличие на план за развитие на културата, основно чрез читалищата, в общинския план за развитие; • Запазени културни и народни традиции; • Възможности за трансгранично сътрудничество с Румъния и Сърбия; • Добро организационно състояние; • Добро отношение на местната власт; • Добре подържана материална база; • Наличие на добри читалищни състави ; • Добри партньорски взаимоотношения между читалищата; • Добро партньорство с учебните заведения; 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно познаване потребностите на населението; • Липса на ясна визия за мястото и ролята на читалищата /Ясен, Неговановци, Флорентин/; • Недостатъчна подготвеност за работа според изискванията; • Неразвита социална и информационна дейност / без Ново село/; • Не пълно прилагане изискванията в Механизма за разпределение на субсидията /отчетност само във финансовата част и формално в планове/; • Недостатъчна активност в търсене на външно финансиране /Ясен/; • Недостатъчно активност при търсене на информация; • Слабо развити дейности, свързани с приоритетите в общинския план за развитие; • Остаряла материална база ; • Нужда от съвременно техническо оборудване;

<ul style="list-style-type: none"> • Държавна субсидия за дейност; • Добра нормативна база; • Опит в писане и управление на проекти; • Възможност за експертна помощ и информация; 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчен и остарял книжен фонд;
--	---

Препоръки:

- Организиране на обучения по теми, които са необходими за правилното и ефективно управление на читалищата и осъвременяване на тяхната мисия;
- По-голяма активност от страна на читалищните настоятелства в ангажирането на местните общности в дейността на читалищата;
- Необходимост от мотивация и подготвеност за излизане от традиционните дейности на читалището и прилагане на съвременните възможности за работа чрез:
 - Проучване на реалните възможности и нужди на общността;
 - Запознаване с общинския план за развитие и търсене на мястото на читалището в неговото реализиране;
 - Реализъм и конкретност в планиране на дейностите;
 - Подготвеност и търсене на източници за финансиране извън държавната субсидия.
 - Търсене и работа с партньори – местна власт, бизнеса, училища и детски градини, културни институти и др.
 - Развиване на социални и информационни дейности;
 - Подобряване нивото на групите за любителско творчество за тяхното пълноценно участие на различни нива.
 - Проучване, описване, съхранение и представяне на уникалния местен фолклор и традиции.

ОБЩИНА

Ружинци

Кратка справка /представяне на общината и читалищата в нея/

Територия - 232 кв. км.

Брой населени места - 10

Брой жители - 5 252

Административен център - с. Ружинци

Община Ружинци се намира в северозападната част на страната. Разположена е на р. Лом. Селото е разположено на пътна магистрала Е-79 - Видин - Монтана - София. През него минава и важен шосеен път, свързващ Лом с Белоградчик през Белоградчишкия проход за Сърбия и Черна гора.

Икономика и бизнес

ЗМК-АД-Ружинци - произвежда стомано - решетъчни стълбове и метални конструкции; "Вектор - Дърво" ООД с. Ружинци - детско обзавеждане - мебели. Липсата на предприятия, замърсяващи околната среда, сравнително плодородната земеделска земя, наличието на язовири и изкуствени канали за напояване създават отлични възможности за интензивно развитие на екологично селско стопанство. Общо земеделски производители са около 120, занимаващи се с животновъдство и растениевъдство. Община Ружинци разполага със свободни земеделски земи и терени, като в някои от тях има разположени и сгради.

Стратегически проекти и възможности за чуждестранни инвестиции

"Интегриране на уязвими малцинствени групи със специална насоченост към ромите в областта на образованието и здравеопазването"; " Реконструкция и актуализация на вътрешна водопроводна мрежа на с. Гюргич, общ. Ружинци"; "Ремонт и актуализация на водоснабдяване на с. Дреновец".

Проекти, по които все още се търсят инвестиции: Изграждане на покрит общински пазар с. Ружинци; Ремонт на на ОУ с. Бело поле; Ремонт на път от с. Дреновец до Добридолски манастир.

Култура, екология и туризъм

По-голяма културна изява е общинския празник „Среща на три поколения”. В някои села се провеждат и събори. На територията на общината има защитени растения - блатно кокиче и водна лилия в м. Влашка долчина в землището на с. Бело поле. В общината се намира и Добридолския манастир. Наличието на три язовира дава възможност за развитие на спортен риболов. Туризмът е слабо развит.

Читалища

В четири села – Ружинци, Дреновец, Гюргич и Плешивец има читалища, в които има танцови и певчески състави и чрез тях се реализират културните изяви на местно ниво.

Читалищата са в самостоятелни сгради, общинска собственост. Състоянието на сградния фонд е добро. За културни прояви се използват собствени или други салони. Читалищата нямат компютри. Костюмите и реквизита на художествените състави в повечето случаи са собственост на самодейците, като в Ружинци има и читалищни.

Библиотечния фонд има нужда от обогатяване с учебна, справочна и информационна литература.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА РУЖИНЦИ

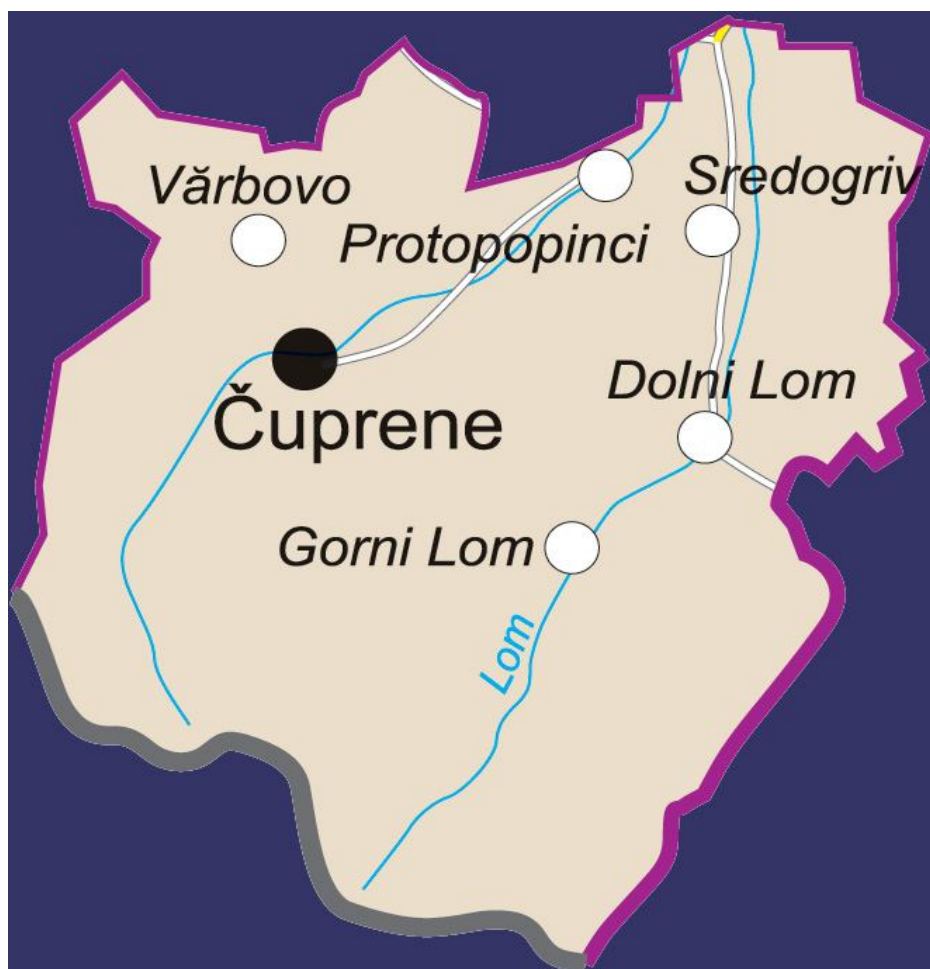
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Читалищата – единствени културни организации в общината; • Наличие на библиотеки; • Наличие на състави за любителско творчество; • Държавна субсидия за дейност; • Добра нормативна база; • Добро отношение на местната власт /в три от читалищата председателите на настоятелства са кметове/; • Наличие на материална база за дейност; • Възможност за експертна помощ и информация; 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно познаване потребностите на населението; • Липса на ясна визия за мястото и ролята на читалищата; • Недостатъчна мотивация; • Неподготвеност за работа според изискванията; • Недостатъчна активност в работата с местните власти / без с.Плешивец/; • Неразвити партньорски взаимоотношения; • Неразвита социална и информационна дейност; • Неспазване Механизма за разпределение на субсидията / централизирана е в Общината /; • Слаба активност в търсене на външно финансиране; • Остаряла материална база / Ружинци, Гюргич, Дреновец / • Няма технически средства, компютри и размножителна техника; • Недостатъчен и остарял книжен фонд;

Препоръки:

- Организиране на обучения по теми, които са необходими за правилното и ефективно управление на читалищата и осъвременяване на тяхната мисия;
- По-голяма активност от страна на читалищните настоятелства в ангажирането на местните общности в дейността на читалищата;
- Необходимост от мотивация и подготвеност за излизане от традиционните дейности на читалището и прилагане на съвременните възможности за работа чрез:
 - Проучване на реалните възможности и нужди на общността;
 - Запознаване с общинския план за развитие и търсене на мястото на читалището в неговото реализиране;
 - Реализъм и конкретност в планиране на дейностите;
 - Подготвеност и търсене на източници за финансиране извън държавната субсидия.

- **Търсене и работа с партньори – местна власт, бизнеса, училища и детски градини, културни институти и др.**
 - **Развиване на социални и информационни дейности;**
 - **Подобряване нивото на групите за любителско творчество за тяхното пълноценно участие на различни нива.**
 - **Проучване, описване, съхранение и представяне на уникалния местен фолклор и традиции.**
 - **Активно включване в сесиите за допълваща целева субсидия на Министерството на Културата и Програмата за обновяване на библиотечния фонд.**
- **Активно включване в сесиите за допълваща целева субсидия на Министерството на Културата и Програмата за обновяване на библиотечния фонд.**

ОБЩИНА Чупрене

Кратка справка /представяне на общината и читалищата в нея/

Територия - 330 кв.км.

Брой населени места - 8

Брой жители - 2 722

Административен център - с. Чупрене

Община Чупрене е разположена в Северозападна България, по североизточните склонове на Западна Стара планина, непосредствено до държавната граница с Република Сърбия и Черна гора. Чупрене се намира на 75 км. южно от областния център гр.Видин. Най-високата точка е връх Миджур - 2168 м. Шосейни връзки свързват общината с гр.Видин, гр.Белоградчик и гр.Монтана, както и с жп линията Видин- София при гара Орешец.

Икономика и бизнес

Най-голямото предприятие на територията на общината е "Видекс" АД - завод "Миджур" с.Горни Лом. Основната дейност на предприятието е производство на промишлени взривни вещества за рудодобивната и въгледобивната промишленост, предназначени за вътрешния пазар и износ в Македония, Сърбия и Черна гора, Гърция. На територията на общината развиват дейност: Държавно лесничество с.Чупрене с предмет на дейност - засаждане, отглеждане, стопанисване и добив на дървесина; ТПК"23 септември" с.Горни Лом - производство на дървени изделия. По протежението на коритото на р.Лом има изградени три ВЕЦ, свързани с каскада. В период на изграждане са още четири централи на същата река.

Стратегически проекти и възможности за чуждестранни инвестиции
"Северозападна България - едно непознато природно съкровище"; "Най-дългата планина, най-дългата река". Общината участва и по проект за трансгранично сътрудничество между българските общини Берковица, Чипровци, Чупрене и Белоградчик и общините в Сърбия и Черна гора - Пирот, Княжевац, Димитровград и Зайчар.

Паметници на културата и туризъм

Часовниковата кула в с. Чупрене - е построена през 1899 г. от македонски майстори; Биосферен резерват Чупрене (под егидата на ЮНЕСКО) с площ от 15 хил. дка. - едно от най-големите естествени местообитания на обикновения смърч и единствената в България популация на глухар. На територията на общината има разработени 10 екопътеки, предоставящи отлични условия за туризъм и отдих.

Читалища

Пет са читалищата в общината и те са в селата Чупрене, Горни Лом, Долни Лом, Репляна и Средогрив. С опит и добри фолклорни състави са първите три читалища. Известна е мъжката певческа група от с.Горни Лом. Традиционни общински празници са Фолклорния торлашки събор и Празника на Чупренския Балкан. С добър опит в читалищната дейност са читалищата в Чупрене и Горни Лом. В четири от читалищата са разработени и спечелени проекти свързани с туризма, народните традиции и изграждане на малки, но обществено значими обекти.

Читалищата в Чупрене, Долни Лом и Репляна са в самостоятелни сгради, общинска собственост, а другите са в помещения, в обществени сгради. Състоянието на сградния фонд е добро и се стопанисва правилно. За културни прояви се използват собствени или други салони. Читалищата в Чупрене и Горни Лом имат компютри и ползват Интернет. Във всички читалища има библиотеки, най-често обслужвани от секретаря. Книжния фонд е остарял.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ

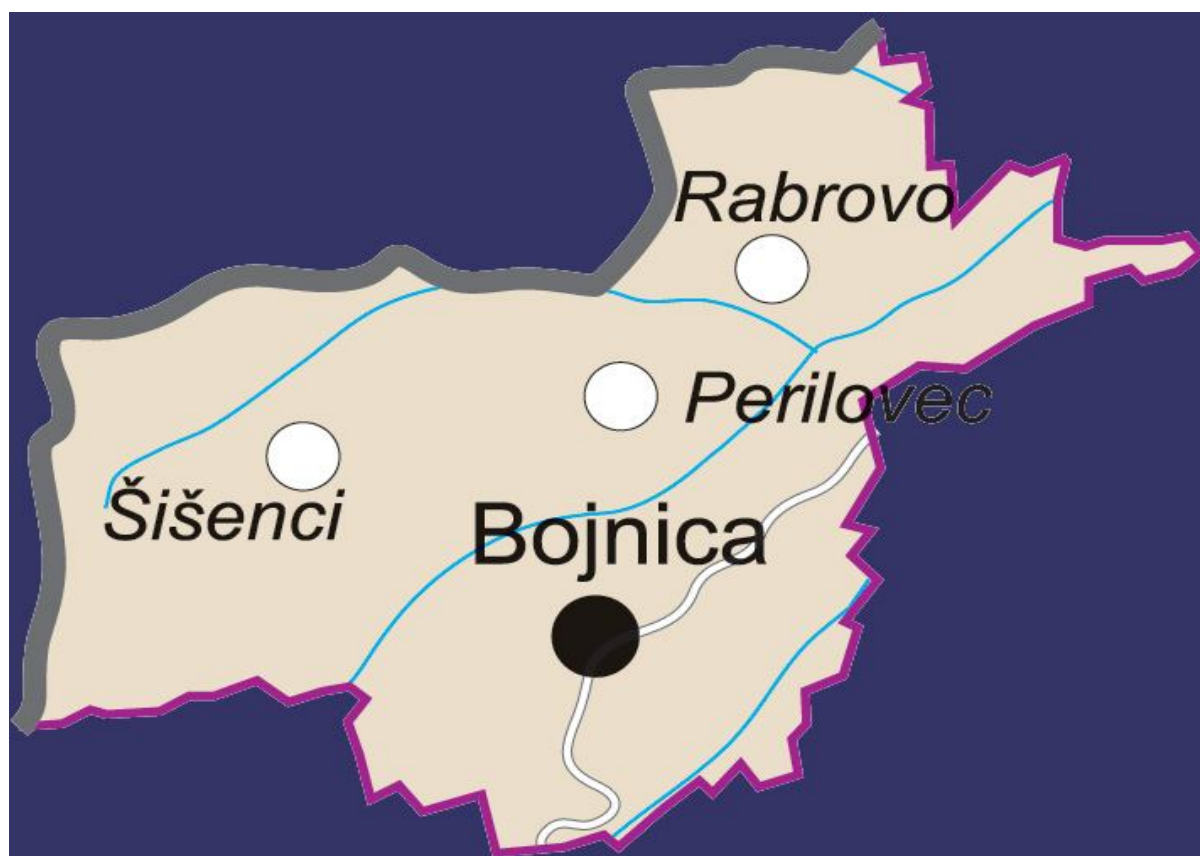
СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ul style="list-style-type: none"> • Читалищата – единствени културни организации в общината; • Цел от общинския план за развитие „Активен маркетинг и издигане качеството на културния продукт изработван от културните организации“; • Възможност за развитие на селски и културен туризъм; • Наличие на уникален фолклор; • Възможност за трансгранично сътрудничество със Сърбия. • Държавна субсидия за дейност; • Добра нормативна база; • Много добро отношение на местната власт; • Наличие на материална база за дейност; • Възможност за експертна помощ и информация; 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно познаване потребностите на населението; • Липса на ясна визия за мястото и ролята на читалищата; • Недостатъчна подготвеност за работа според изискванията/Долни Лом, Средогрив и Репляна/ • Неразвита социална и информационна дейност; • Не пълно прилагане изискванията в Механизма за разпределение на субсидията / отчетност само във финансовата част и формално в плановете/; • Недостатъчна активност в търсене на външно финансиране / без Горни Лом и Чупрене/ • Недостатъчно активност при търсене на информация; • Слабо развити дейности, свързани с приоритетите в общинския план за развитие; • Недостатъчно използване на уникалния местен фолклор – проучване и използване/ • Остаряла материална база ; • Нужда от съвременно техническо оборудване; • Недостатъчен и остарял книжен фонд;

Препоръки:

- Организиране на обучения по теми, които са необходими за правилното и ефективно управление на читалищата и осъвременяване на тяхната мисия;
- По-голяма активност от страна на читалищните настоятелства в ангажирането на местните общности в дейността на читалищата;

- **Необходимост от мотивация и готовност за излизане от традиционните дейности на читалището и прилагане на съвременните възможности за работа чрез:**
 - Проучване на реалните възможности и нужди на общността;**
 - Запознаване с общинския план за развитие и търсене на мястото на читалището в неговото реализиране;**
 - Реализъм и конкретност в планиране на дейностите;**
 - Подготвеност и търсене на източници за финансиране извън държавната субсидия.**
 - Търсене и работа с партньори – местна власт, бизнеса, училища и детски градини, културни институти и др.**
 - Развиване на социални и информационни дейности;**
 - Подобряване нивото на групите за любителско творчество за тяхното пълноценно участие на различни нива.**
 - Проучване, описване, съхранение и представяне на уникалния местен фолклор и традиции.**

ОБЩИНА БОЈНИЦА

Кратка справка /представяне на общината и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура

Територия - 165.7 кв.км.

Брой населени места - 9

Брой население - 2 335

Административен център - с. Бойница

Община Бойница е разположена в най-северозападната част на страната. Общинският център се намира на 35 км. от областния център - Видин. През общината преминават три реки: Бойнишка, Рабровска и Тополовска. В община Бойница транспортното обслужване се осъществява само с автомобилен транспорт

Икономика и бизнес

Икономическият облик на общината се определя основно от селското стопанство. Селскостопанският фонд е 132.8 хил.дка., а горският фонд - 24.6 хил.дка. Основно направление в растениевъдството е отглеждането на зърнено-хлебни и зърнено-фуражни култури. Промислеността е представена от два малки цеха за производство на каучукови и пластмасови изделия към "КУЛА-РИНГ" АД - Кула намиращи се в с. Бойница и Раброво. Малка маслобойна в с.Бойница задоволява потребностите на населението от общината и района.

Екология и туризъм

Туризмът в общината не се развива. Забележителностите са водопад в землището на с. Бойница, пещерния манастир по пътя за с. Раброво, останките от римска крепост "Пецино кале" в с. Бойница и др. биха привлекли вниманието на туристите. Добрите природно-климатични условия, екологично чистата територия и гостоприемството на населението от общината са добра предпоставка за развитието на селски туризъм.

Паметници на културата

Забележителности, като единствения в северозападна България водопад в землището на с. Бойница, Пещерния манастир по пътя за с. Раброво, останките от римска крепост "Пецино кале" в с. Бойница и др. биха привлекли вниманието на туристите. Добрите природно - климатични условия, екологично чистата територия и гостоприемството на населението от общината са добра предпоставка за развитието на селски туризъм. Общината има изградени четири църкви / Бойница, Раброво, Шишени и Бориловец/.

Читалища

В четири от населените места в общината има регистрирани и работещи читалища. Те са в селата Бойница, Бориловец, Раброво и Шишени и са единствените културни институти общината. Читалищата са в самостоятелни сгради. Сградния фонд е в сравнително задоволително състояние. За културни прояви се използват собствени или други салони. През 2007 г. на читалището в Бойница е започнат основен ремонт, който не е приключил. Художествени – любителски състави има единствено в с.Шишени.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА БОЙНИЦА

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Единствените културни институти в своите населени места; ☐ Читалищата получават Субсидия от МК; ☐ Между четирите читалища е създадена традиция на взаимодействие и взаимопомощ при осъществяване на читалищни инициативи; ☐ Четирите читалища разполагат със самостоятелни сгради. ☐ В четирите читалища функционират библиотеки. ☐ Голям библиотечен фонд ☐ В четирите читалища има заети на постоянен трудов договор общо 8 човека. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Отношението на институциите към Читалищата е повече от пренебрежително; ☐ Слаба икономика ☐ Застаряващо население; ☐ В Общината не се прилага механизма за разпределение на Субсидията. ☐ Недостатъчна активност на Читалищните настоятелства в четирите читалища. ☐ Липса на комуникационни средства. ☐ Лошо състояние на сградния фонд; ☐ Няма собствена земя. ☐ Физически и морално остаряла литература ☐ Ограничаване на дейността в рамките на традиционните читалищни форми. ☐ Недостатъчни познания и умения на читалищните настоятелства и служители; ☐ Не се полагат усилия за разработване на идеи и кандидатстване пред донорски организации за реализирането им. ☐ Липса на компютъризация. ☐ Недостатъчна работа с младите хора в с. Бойница и с. Рабово. ☐ Недостатъчен финансов ресурс за развитие на любителското творчество. ☐ Художествена самодейност се извършва само в „Поляна” с. Шишенци, като тя е само в областта на автентичния фолклор. ☐ Единствено любителската фолклорна група към читалище „Поляна” с. Шишенци има изяви в регионални и национални форуми за 2006 г.

Препоръки:

- Да се развие краеведческата и издирвателската дейност във всяко читалище за написване история на селото, описване музикалния и танцов фолклор, обичаи, предания, предмети от традиционния бит, снимки и други подобни значими за населеното място.
- Търсене на възможности за решаване на значими за местната общност проблеми, извън традиционната читалищна дейност чрез проекти,
- Наблюдение и оценка; обективност при разпределение на субсидията съобразно ползата от дейността и намерения за развитие.
- Включване на читалищата като партньори в решаване на задачи свързани с развитието на Община Бойница.
- Активно включване в сесиите за допълваща целева субсидия на Министерството на Културата и Програмата за обновяване на библиотечния фонд.

ОБЩИНА ВИДИН

Кратка справка /представяне на общината и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура

Територия - 501 кв.км.

Брой населени места - 34

Брой жители - 80 761

Административен център - гр. Видин

Община Видин е разположена в най-северозападната точка на България. Издължена е по протежение на двата най-характерни завоя на р. Дунав. В близост е до съседна Сърбия и Черна гора и граничи с Румъния. Общината отстои на 200 км. от София. През нея преминават два европейски транспортни коридора: № 4 и № 7. Гр. Видин е най-подходящото място за построяване на Дунав мост 2. На 2,5 км. се намира Ферибот Видин-Калафат, обслужващ Европейския транспортен коридор № 4. В близост до него се намира Свободна безмитна зона. Общата дължина на пътната мрежа е 218,3 км. На 6 км. от гр. Видин има изградено летище, закрито през 1998 г., но със запазени технически системи за управление на полети и възможности за възстановяване при необходимост. Пристанище Видин-Север се намира на 2,5 км. от града. Товарно пристанище - Юг е в южната промишлена зона, с RO-RO и RO-LA терминали. Митница Речна гара - Видин - обслужва товари и пътници по втория Европейски транспортен коридор № 7 - река Дунав; Митница Брегово е на 30 км., Митница Връшка чука на 45 км.

Икономика и бизнес

Структуроопределящи за икономиката на общината са: мина "Кошава" - единствена за добив и преработка на гипс; "Кнауф-Гипсфазер" АД - единствен производител на гипсови строителни плоскости на Балканите с 100 % чуждестранно участие; "Гипс" ЕООД - добив и преработка на гипс; "Willy Betz" - клон Видин - вътрешен и външен транспорт; "Випом" АД - производство на водни помпи; "Вида-Стил" ЕАД - производство на мъжки ризи, както и малките и средни предприятия от хранително-вкусовата и шивашката промишленост. Преимущество е изградената на брега на р. Дунав Свободна безмитна зона, с модерна закрыта складова база от 7 300 кв.м. и 3 000 кв.м. открити складове, изградена техническа инфраструктура и съвременни телекомуникационни връзки, създаващи всички необходими условия и възможности, определени от международния стандарт за специалните икономически зони. Община Видин е аграрно-промишлен район с потенциал и традиции в зеленчукопроизводството, лозарството и зърнопроизводството. Земеделската земя е 374 416 дка., обработваемата земя е 331 419 дка., с 43,87 % поливни площи.

Стратегически проекти

Газификация Крайова - Видин - Зайчар; Пречиствателна станция на гр. Видин и останалите населените места; "Дунавски университет"; Изграждане на международен търговски панаир - Видин; Проектиране и изграждане на околовръстен път; Индустриален парк за малки и средни предприятия; Изграждане на предприятие за преработка и консервиране на плодове и зеленчуци; Реконструкция на летище Видин; Замъкът Баба Вида - врата през хилядолетията.

Екология и туризъм

Осигурени са специализирани звена за хотелски услуги, отдих и туризъм. Наличната хотелска база и материално-техническата база на образованието дават възможност за провеждане на бизнес срещи, конференции и др. подобни прояви. Туристически и бизнес услуги предлага и кораб Видин, чиято хотелска база и комплекс от заведения, в съчетание с възможностите за пътуване по р. Дунав, правят кораба привлекателно място за провеждане на симпозиуми, пленери, форуми и други.

Природни забележителности и паметници на културата

На територията на общината се намират множество паметници на културата, от които 40 исторически, 2 археологически, 68 архитектурно-строителни и 6 архитектурно-художествени. Съществуват 18 защитени природни обекта /вековни дървета/ със статут на природна забележителност. Предпочитани обекти са крепостта Баба Вида, музей "Кръстата казарма", Средновековната сграда на Турския конак. Чуждите гости са предимно от Великобритания, Германия, Холандия, Белгия и Италия. Предлагат се дегустации на вино - местно производство, традиционна местна кухня, организирани круизи по р. Дунав, кратки пешеходни маршрути сред природата, производство на сувенири и продукти на местни занаятчии и други. Градът е характерен с крайречения си парк, разположен по продължение на реката с места за отдих и плажове.

Асоциации, членства партньорства, побратимени градове

Община Видин е член на: Еврорегион "Дунав 21"; Асоциация за трансгранично сътрудничество и развитие на Северозападна България - Видин; Фондация за развитие на трансграничното сътрудничество; НСОРБ; Асоциация на Дунавските общини "Дунав"; Асоциация на демократичните общини; Видин е побратимен с градовете: Улм - Германия; Ходмезовашерхей - Унгария, Демре - Турция, Ривне - Украйна и Уест Карълтън - САЩ, щат Охайо.

Култура

Видинската култура днес е представена от културните институти – Общински драматичен театър "Вида", Художествена галерия "Никола Петров", Филхармония, Регионална библиотека "Михалаки Георгиев", Ансамбъл за народни песни и танци "Дунав", градски духов оркестър, куклен театър и читалища в по-голяма част от населените места, Исторически музей, младежки дом и други.

Читалища

Читалища има в 19 от общо 38 населени места в Община Видин. Със самостоятелни читалищни сгради са читалищата в с.Покрайна, с.Капитановци, с.Кошава, с.Синаговци, с.Каленик, с.Градец и читалище "Цвят" в гр.Видин. С предоставени стаи в кметствата, училищата или общински сгради са читалищата в с. Търняне, с. Иново, с. Сланотрън, с. Кутово, с. Слана бара, с. Бела рада, с. Гомотарци, с. Дружба, с. Буковец и читалището в гр. Дунавци. Без предоставена сграда е читалище "Виделина". Като цяло материално-техническата база на читалищата е остаряла, но последните години на доста от тях бяха извършени ремонти със средства отпуснати целево от Министерството на културата или по проекти.

Читалищата осъществяват предимно събирателна дейност в областта на фолклора, което осигурява приемственост и запазване на традиции, бит и фолклор. Във всички читалища в селата има читалищни библиотеки, такива няма в читалищата на територията на гр. Видин, тъй като в града има достатъчно голяма библиотека, която задоволява нуждите на населението.

Читалище „Цвят” е организатор на международния фолклорен фестивал “Танци край Дунава” провеждан от 1997 г. през година в град Видин, на който се представят фолклорни ансамбли от различни страни, както и събора за автентичен фолклор “Дунавски ритми” провеждан през година от 1998 г. в него участват фолклорни певчески и танцови групи от читалищата в областта и гостуващи такива от страната. И двете събития присъстват не само в културните календари на общината и областта, но и в културния календар на страната. Също така към читалище „Цвят” функционира Туристически Информационен Център с постоянно действаща изложба – базар на произведения на изкуството. В селата от Общината, организирано от читалищата се провеждат ежегодно традиционните за българина семейно-битови, национални и църковни празници.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА ВИДИН

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Юридическа самостоятелност; ☐ Държавно субсидиране; ☐ В община Видин има 21 действащи читалища регистрирани по „Закона за народните читалища”, от които 4 са в гр. Видин. ☐ 20 от читалищата получават Субсидия от МК (с изключение на читалище „Бъднина” гр. Видин) ☐ Селските читалища са единствените културни институти в своите населени места ☐ В Общината се прилага механизма за разпределение на Субсидията. ☐ В Общинския съвет има работеща Комисия по Култура, която приема годишни планове за развитие на Културата. ☐ В общината живеят българи, роми както и малък процент други етноси, които подържат и развиват разнообразна културна дейност. ☐ Между читалищата е създадена традиция на взаимодействие и взаимопомощ при осъществяване на читалищни инициативи. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Застаряващо население; ☐ Слаба икономика ☐ Недостатъчно обективен механизъм за разпределяне на държавната субсидия и за читалищата. ☐ Липса на комуникационни средства в селските читалища с изключение на с. Градец; ☐ Недостатъчна активност на Читалищните настоятелства в селски читалища (с изключение на с. Градец , с. Иново и с. Антимово). ☐ Ограничаване на дейността в рамките на традиционните читалищни форми. ☐ Инертност в развитието на повечето читалища ☐ Не се полагат усилия за разработване на идеи и кандидатстване пред донорски организации за реализирането им. ☐ Физически и морално остаряла литература ☐ Неритмично комплектоване на библиотечния фонд в повечето

<ul style="list-style-type: none"> ☐ Създадени са и функционират успешно партньорства с Кметствата, училищата (където има такива), като на пет читалища председатели на читалищните настоятелства са кметовете на населени места, което е добра възможност за полезна работа. ☐ Във всички читалища в селата има читалищни библиотеки, такива няма в читалищата на територията на гр. Видин. ☐ Голям библиотечен фонд ☐ Читалищата в Градец, Иново, Буковец, Дунавци и „Цвят” гр. Видин имат компютри, като „Цвят” гр. Видин, «Просвета» с. Градец и «Светлина» гр. Дунавци ползват и Интернет. ☐ Читалище „Цвят” е организатор на международния фолклорен фестивал “Танци край Дунава” провеждан от 1997 г. през година в град Видин, на който се представят фолклорни ансамбли от различни страни, както и събора за автентичен фолклор “Дунавски ритми” провеждан през година от 1998 г. в него участват фолклорни певчески и танцови групи от читалищата в областта и гостуващи такива от страната. И двете събития присъстват не само в културните календари на общината и областта, но и в културния календар на страната. ☐ Към читалище „Цвят” функционира Туристически Информационен Център с постоянно действаща изложба – базар на произведения на изкуството. ☐ Художествените състави към читалище „Цвят” са разнообразени в жанров характер също така има и школи за народни и джаз танци, балет, музика, изобразително изкуство и английски език. ☐ ПТФА "Цвят" на читалище „Цвят” участва в международни фестивали в други страни. ☐ Колективите и школите по изкуства читалище „Цвят” и фолклорните 	<p>селски читалища.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Липса на компютъризация на селските читалища (с изключение на тези в Градец, Иново, Буковец). ☐ Лошо състояние на сградния фонд; ☐ Няма собствена земя (с изключение на читалище „Цвят”) ☐ Липса на сценично оборудване. ☐ Недостатъчна работа с младите хора в повечето селски читалища. ☐ Недостатъчен финансов ресурс за развитие на любителското творчество. ☐ Състави има единствено към читалищата „Цвят” гр. Видин, „Просвета” с. Градец, „Паисий” с. Иново и «Развитие» с. Антимово и имат изяви в регионални и национални форуми
--	--

<p>състави към читалище „Просвета” с. Градец се ръководят от квалифицирани художествени ръководители и преподаватели.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Читалищата „Просвета” с. Градец и «Развитие» с. Антимово инициират и провеждат дейности по съхранение и продължаване на културните традиции, като худ. колективи за автентичен фолклор. Състава за автентичен фолклор към Читалище „Просвета” с. Градец на Фестивала за автентична носия с. Рибарица спечелиха първа награда за най-добър ансамбъл и втора за най-добър пазител на традициите; Съставът на читалище «Развитие» с. Антимово спечели трета награда за най-добър ансамбъл; □ В 19 читалища има заети на постоянен трудов договор общо 31 човека и на хонорар 10 (читалище „Цвят”) преподаватели. • Читалищните секретари участват във всички инициативи на РЕКИЦ Видин. 	
--	--

Препоръки:

- Създаване на общински фонд за финансова подкрепа на културни прояви.
- Поддържане на сградния фонд (публична общинска собственост) със средства от общинските бюджети.
- Да се спазва стриктно Устава на читалището, реда и процедурите при свикване годишно-отчетни събрания.
- Повишаване активността на читалищните ръководства.
- Изясняване мисията на читалището. Разработване и приемане визия и стратегически план за развитие, отчитайки възможностите на общността и на организацията и тенденциите за развитие.
- Превръщане на библиотеката в информационен център, който навреме и адекватно да отговаря на нуждите на хората.
- Търсене на възможности за решаване на значими за местната общност проблеми, извън традиционната читалищна дейност чрез финансиране с проекти.
- Да се развие краеведческата и издирвателската дейност във всяко читалище от селата, като описване музикалния и танцов фолклор, обичаи, предания, предмети от традиционния бит, снимки и други подобни значими за населеното място.
- Обновление фондовете на библиотеките.
- Активизиране на работата с младите хора в повечето от селските читалища

- **Активно включване в сесиите за допълваща целева субсидия на Министерството на Културата и Програмата за обновяване на библиотечния фонд.**

–

ОБЩИНА

КУЛА

Кратка справка /представяне на общината и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура

Територия - 280 кв.км.

Брой населени места - 11

Брой жители - 6 169

Административен център - гр. Кула

Община Кула е разположена в Северозападна България, в най-западната част на Дунавската равнина, на 32 км от областния гр. Видин. В територията ѝ влизат две морфоструктурни единици - Дунавската хълмиста равнина и Предбалкана. Релефът е хълмисто-равнинен и прорязан от речните долини на р. Тополовец и Чичилска. Средната надморска височина е 295 м. На запад община Кула граничи с Република Сърбия и Черна гора -12 км. държавна граница, на юг-югоизток следват хълмистите вериги на Предбалкана с височина от 300 - 500 м. Климатът е умерено-континентален, със студена зима и горещо лято. Почвите са черноземни в равнинната част, а в по-високите участъци - кафяви, подходящи за развитие на земеделие.

Икономика и бизнес

В гр. Кула работи смесено българо-холандско акционерно дружество "Кула Ринг" АД - производство на каучукови изделия, транспортни ленти, уплътнители, О-пръстени, семеринги, порести и плътни профили, тампони и др. за външния и вътрешния пазар; С. П. И. ЕООД - за производство на каучукови ходила.

Представител на традиционно присъстващото на територията на общината шевно производство е предприятието "Кей Фешън", осигуряващо продукцията главно за външни пазари /Германия/. В хранително-вкусовата сфера работят частните фирми: ЕТ"Делян" - производство на хляб и закуски; ЕТ"Сюнгер" - производство на тестени изделия; ЕТ"Роса" - производство на хляб и закуски; ЕТ "Метериза" - производство на месо и месни изделия. Почвено-климатичните и релефни условия са благоприятни за развитие на селското стопанство. През последните години се очертава тенденция към намаляване на селскостопанското производство заради непрекъснатата миграция и обезлюдяване на региона.

Обработваемата земя е раздробена. Развитието на модерно селско стопанство и основните отрасли растениевъдство и животновъдство чрез възможностите за инвестиционно подпомагане на земеделските производители по програма "САПАРД" и ДФ "Земеделие" е стратегическа цел за общината. Приоритет е проучването на възможности за отглеждане на трайни насаждения - овощни дървета, лозя, малини, етерично-маслодайни култури и др. Кулският район е с традиции в млекопроизводството и млекопреработването и в тази насока се търсят възможности за стимулиране на малките и средни фермерски стопанства и възстановяване на млекоцентралата в гр. Кула за производство на екологично чисти продукти.

Екология и туризъм

Общината използва всички възможности за участие и разработване на проекти по програми на Европейския съюз /предприемачески инструменти и общностни програми/. Вече има спечелени проекти по програма "Красива България"; както и за реконструкция на улици в града. Общината кандидатства с проектно предложение и по проект "Развитие на българския екотуризъм" и "Насърчаване

на младежката заетост". Предстои проучване на възможностите за осъществяване на трансгранично сътрудничество /културно, икономическо, туризъм/ с Република Сърбия и Черна гора. Благоприятната природна среда, наличието на близки изкуствени водни басейни и културно-исторически паметници, природни забележителности и възможности за развитие на земеделските отрасли, са условия за оформянето на региона като екотуристическа дестинация и съвременен селскостопански производителен район.

Природни забележителности и паметници на културата

В околностите на гр. Кула / 21 км./ като неофициална туристическа база функционира манастирът "Св. Троица"ХПв., разположен близо до с. Раковица. Има фиксиран туристически маршрут, водещ от манастира до върховете Бабин нос и Черноглав. На територията на общината се намира защитеният природен обект Връшка чука с площ 67.6 ха., който е ареал на уникални растителни видове - Български ерантис, Томасиниев минзухар, Розов божур и други. Предвижда се включване на обекта в екомаршрут с обхват част от Кулска община и другите съседни общини. В центъра на града се намират руините на късно античната Римска крепост Кастра Мартис Пв., дала името на града. В съседство с развалините е уредена музейна сбирка с експонати, открити при разкопките /глинени съдове, мраморни колони, предмети на бита, оръжия, монети и други/.

Читалища

В пет от населените места, Кула, Старопатица, Големаново, Цар Петрово, Тополовец има регистрирани и работещи читалища, единствените културни институти в Общината. Читалищата в Кула, Старопатица, Цар Петрово и Тополовец са в самостоятелни сгради, а в Големаново сградата е в окаяно състояние и се ползва една стая в кметството като библиотека.

Културната дейност се осъществява единствено чрез художествените състави на читалището в Кула. Това са детска и женска вокални групи, детски танцов състав, спортни танци, народен оркестър, театрален състав и художествено творчество. Участвали са в общински, областни и национални изяви, където са получавали висока оценка от публика и професионалисти. Към читалището функционира и Интернет Център, а от 2005 г. читалището е организатор на ежегоден Национален Поетичен панаир провеждан през месец август.

Характерен за общината е Кулският панаир провеждан през месец август, чиито съорганизатор съвместно с общината е читалище „Просвета” Кула.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА КУЛА

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Юридическа самостоятелност ☐ Гарантирано субсидиране ☐ Общинско финансиране; ☐ Единствените културни институти в своите населени места. ☐ Добри взаимоотношения с местната власт; ☐ В община Кула има 5 читалища регистрирани по „Закона за народните читалища”. ☐ Читалищата получават Субсидия от МК. ☐ В Общината се прилага механизма за разпределение на Субсидията. ☐ В Общинския съвет има работеща Комисия по Култура, която приема годишни планове за развитие на Културата. ☐ В общината живеят българи и роми, които подържат и развиват разнообразна културна дейност. ☐ Създадени са и функционират успешно партньорства с Кметствата и учебните заведения (където има). ☐ Петте читалища разполагат със самостоятелни сгради. ☐ В читалище „Просвета” гр. Кула има Интернет зала. ☐ В петте читалища функционират библиотеки. ☐ Ритмично комплектоване на библиотечния фонд читалищата. ☐ Читалището в гр. Кула от 2005 г. е организатор на ежегоден Национален Поетичен Панаир и съорганизатор на Традиционен Кулски Панаир. ☐ Любителските колективи към читалище „Просвета” гр. Кула участват в местните, регионалните и национални събори, фестивали и прегледи, както и изяви извън страната (Сърбия). ☐ Колективите и школите по изкуства 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Застаряващо население; ☐ Слаба икономика ☐ Недостатъчни познания и умения на читалищните настоятелства; ☐ Ограничаване на дейността в рамките на традиционните читалищни форми; ☐ Инертност в развитието на селските читалища ☐ Липса на комуникационни средства при селските читалища ☐ Недостатъчна активност на Читалищните настоятелства в селските читалища. ☐ Липса на компютъризация на селските читалища. ☐ Остаряло сценично оборудване. ☐ Недостатъчна работа с младите хора в селата ☐ Недостатъчен финансов ресурс за развитие на любителското творчество. ☐ Единствено читалището в гр. Кула инициира и провежда дейности по съхранение и продължаване на културните традиции – худ. колективи, школи по музика и танци. ☐ Културната дейност се осъществява единствено чрез художествените състави на читалище Кула.

<p>и в читалището в гр. Кула се ръководят от квалифицирани художествени ръководители и преподаватели.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Читалището в гр. Кула подготвя и реализира богат културен афиш – чествания и програми за местни, регионални и национални празници. □ В трите читалища има заети на постоянен трудов договор общо 14 човека и на хонорар 5 преподаватели. □ Читалищните секретари участват във всички инициативи на РЕКИЦ Видин. 	
---	--

Препоръки:

- Повишаване активността на читалищните ръководства на читалищата в селата.
- Да се спазва стриктно Устава на читалището, реда и процедурите при свикване годишно-отчетни събрания.
- Изясняване мисията на читалището. Разработване и приемане визия и стратегически план за развитие, отчитайки възможностите на общността и на организацията и тенденциите за развитие.
- Обръщане на по-голямо внимание на социалната насоченост на читалищната дейност в селата - работа със различни социални групи /най-вече хората в пенсионна възраст, вземайки предвид структурата на населението/
- Превръщане на библиотеката в информационен център, който навреме и адекватно да отговаря на нуждите на хората.
- Да се възобновят самодейните състави, а не да се акцентува само върху библиотеката като форма на читалищна дейност.
- Да се развие краеведческата и издирвателската дейност във всяко читалище от селата, като описване музикалния и танцов фолклор, обичаи, предания, предмети от традиционния бит, снимки и други подобни значими за населеното място.
- Търсене на възможности за решаване на значими за местната общност проблеми, извън традиционната читалищна дейност чрез проекти.
- Активно включване в сесиите за допълваща целева субсидия на Министерството на Културата и Програмата за обновяване на библиотечния фонд.

ОБЩИНА МАКРЕШ

Кратка справка /представяне на общината и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура

Територия - 229 кв.км.

Брой населени места - 7

Брой жители - 2 708

Административен център - с. Макреш

Община Макреш е разположена в северозападната част на България. Граничи с общините Кула, Грамада, Димово, Белоградчик. На запад граничи със Сърбия и Черна гора. Най -близкият ГКПП е Връшка чука. В състава и са включени с.Вълчек, Киряево, Макреш, Подгоре, Раковица, Толовица, Цар Шишманово. Общинският център - с. Макреш отстои на 35 км. от областния център Видин и на 7 км. от ЖП спирка Макреш. По-важна за връзките на общината със столицата и страната е ЖП гара Димово, която се намира на разстояние 12 км. Връзката между населените места в общината се осъществява от четвъртокласна пътна мрежа.

Икономика и бизнес

Основен отрасъл в икономиката на общината е селското стопанство.

Географското разположение и климатът предопределят благоприятните условия за развитие на модерно и рентабилно растениевъдство и животновъдство.

Обработваемата площ е 115 092 дка., необработваемата - 100 432. Горите заемат 63833 дка. Регистрирани са фирми за производство на хляб, цехове за производство на мебели от дърво и ламинирани плоскости. Съществуват залежи от варовик, използвани за производство на гасена вар. Има и находища на висококачествена глина, които не се експлоатират.

Екология и туризъм

Екологичната обстановка в общината се определя от състоянието на въздуха, водата, радиационния фон и твърдите битови отпадъци. Измерванията на атмосферния въздух показват, че максималните концентрации на вредни вещества са значително под пределно допустимите норми. В общината не се констатират съществени замърсители на акустичната среда. Преминаващите през и до територията на общината реки нямат дори минимална замърсеност. Извозните отпадъци се депонират в 7 сметища на площ от 12 декара.

Община Макреш е екологично чист район с възможност за развитие на ловен и пешеходен туризъм. В близост до манастира “Света Троица” е изградена почивна база (ученически лагер), която би могла да се използва и като туристическа. Пещерата “Магура” и Рабишкото езеро са примамливи обекти за туризъм.

Природни забележителности и паметници на културата

Релефът е разнообразен - равнинен, хълмист и предпланински. Надморската височина варира от 210 до 1100м. В землището на с.Раковица се намира известният Раковишки манастир "Света Троица". Запазена е старата църква към манастира, където през 1850 година е взето решение за въстанието в Северозападна България. На територията на общината функционират 4 читалища с богат библиотечен фонд.

Култура

В четири от населените места Макреш, Подгоре, Раковица и Киряево има регистрирани и работещи читалища единствените културни институти на територията на община Макреш. И четирите читалища разполагат със самостоятелни сгради, но само три от тях са в добро състояние. Сградата на читалището в с. Подгоре е в окаяно състояние и се нуждае от основен ремонт (липса на електричество в цялата сграда, всички прозорци са счупени).

В селата Макреш и Раковица са концентрирани значителна част от основните културни прояви в общината. Сред тях изпъкват самодейните театрални колективи, групата за стари градски песни и групите за автентичен фолклор, които са печелили много награди на фестивалите във Велико Търново, Петрич, Кортен и Копривщица. Също така от по спечелен от тях проект към ФРЧ те са и информационни центрове не само за своите населени места, но и най-близките до тях села. По спечелени проекти към Фондация „Лале” читалищата в Киреево и Макреш извършват и социална дейност.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА МАКРЕШ

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ul style="list-style-type: none">– В община Макреш има 4 читалища регистрирани по „Закона за народните читалища”.– Читалищата получават Субсидия от МК.– В Общината се прилага механизма за разпределение на Субсидията.– Единствените културни институти в своите населени места.– В общината живеят българи и роми, които подържат и развиват разнообразна културна дейност.– Между четирите читалища е създадена традиция на взаимодействие и взаимопомощ при осъществяване на читалищни инициативи.– Читалищата „Надежда” с. Раковица и „Мито Марков” с. Макреш участват в Читалищната мрежа на ФРЧ.– Читалищата „Надежда” с. Раковица и „Мито Марков” с. Макреш ползват Интернет.– Създадени са и функционират	<ul style="list-style-type: none">☐ Застаряващо население;☐ Слаба икономика☐ Читалищата нямат собствена земя;☐ Сградния фонд на читалище „Михаил Здравков” е в окаяно състояние (липса на осветление, счупени прозорци и т.н)☐ Остаряло сценично оборудване.☐ Физически и морално остаряла литература в читалище читалище „Михаил Здравков” с. Подгоре.

успешно партньорства с Кметствата и училищата (там, където има).

- Читалищата в Макреш, Раковица и Киреево разполагат със самостоятелни сгради в много добро състояние.
- Има общо 5 компютърни конфигурации.
- В четирите читалища функционират библиотеки.
- Голям библиотечен фонд
- В читалищата в Макреш и Раковица има традиции в любителското творчество, работят колективи и се създават нови.
- Любителските колективи – общо 8 на брой участват в местните, регионалните и национални събори, фестивали и прегледи.
- Любителските колективи в читалища в Макреш и Раковица се ръководят от квалифицирани художествени ръководители и преподаватели.
- Трите читалища в Макреш, Раковица и Киреево инициират и провеждат дейности по съхранение и продължаване на културните традиции – худ. колективи и музейни сбирки.
- Трите читалища от общината подготвят и реализират богат културен афиш – чествания и програми за местни, регионални и национални празници.
- В с. Киреево има изградена екопътека, поради което читалище „Светлина” е и информационен център.
- В четирите читалища има заети на постоянен трудов договор общо 10 човека.
- Читалищните секретари участват във всички инициативи на РЕКИЦ Видин, а читалищата „Надежда”, Раковица и „Мито Марков” Макреш и на ФРЧ за повишаване на квалификацията им.
- Читалищните секретари полагат усилия за разработване на идеи и

кандидатстване пред донорски организации за реализирането им. Четири читалища работят по програми и проекти, подкрепящи културните и социални дейности.	
--	--

Препоръки:

- 1. Изясняване мисията на читалището. Разработване и приемане визия и стратегически план за развитие, отчитайки възможностите на общността и на организацията и вероятните тенденции.**
- 2. Създаване на общински фонд за финансиране на културни прояви**
- 3. Превръщане на библиотеката в информационен център, който навреме и адекватно да отговаря на нуждите на хората.**

ОБОБЩЕН АНАЛИЗ
НА ДЕЙНОСТТА НА
ЧИТАЛИЩАТА
В ОБЛАСТ
ВИДИН

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА В ОБЛАСТ ВИДИН

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ul style="list-style-type: none"> • Читалищата – единствени културни организации в селищата на областта /без град Видин/; • Културата, туризма и повишаване качеството на живот – приоритети в общинските и областния планове за развитие; • Възможност за трансгранично сътрудничество със Сърбия и Румъния; • Добро отношение на местната власт; • Добра нормативна база; • Държавна субсидия за дейност; • Възможност за финансиране от социалните и регионални програми за развитие; • Наличие на материална база за дейност; • Наличие на добри читалищни състави ; • Добри партньорски взаимоотношения между читалищата; • Запазени културни и народни традиции; • Добър организационен опит в централните читалища; • Наличие на общо планиране на годишни културни прояви и координираност; • Възможност за развитие на селски и културен туризъм; • Възможност за експертна помощ и информация; 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно познаване потребностите на населението; • Липса на ясна визия за мястото и ролята на читалищата; • Недостатъчна подготвеност за работа според изискванията ; • Неразвита социална и информационна дейност; • Не пълно прилагане изискванията в Механизма за разпределение на субсидията / отчетност само във финансовата част и формално в плановете/; • Недостатъчна активност в търсене на външно финансиране; • Недостатъчно активност при търсене на информация; • Слабо развити дейности, свързани с приоритетите в общинските планове за развитие; • Неразвити партньорски взаимоотношения с местните власти и бизнеса; • Недостатъчно използване на уникалния местен фолклор – проучване и използване; • Остаряла материално-техническа база ; • Недостатъчен и остарял библиотечен и информационен фонд.

Препоръки:

- По-голяма активност на секретарите при осъществяване на мениджърската работа на читалището;
По-ефективно прилагане на механизма за разпределяне на субсидиите като се насочи вниманието към работещите читалища;
- Организиране на обучения по теми, които са необходими за правилното и ефективно управление на читалищата и осъвременяване на тяхната мисия;
- Да се търсят алтернативни начини за финансиране на ремонт и обновяване на материалната база;
- Да се спазва стриктно Устава на читалището, реда и процедурите при свикване на годишно-отчетни събрания и коректно изготвяне и водене на нормативната документация на читалището;
- Да се активизира работата по изграждане на партньорски взаимоотношения с неправителствения сектор;
- Съвместна работа с местната власт и други правителствени, неправителствени организации за решаване на конкретни социални проблеми: интеграция на хора с увреждания, работа с малцинствени групи, подобряване на екологичната среда
- По-голяма активност от страна на читалищните настоятелства в ангажирането на местните общности в дейността на читалищата;
- Обръщане на по-голямо внимание на социалната насоченост на читалищната дейност - работа с различни социални групи /най-вече хората в пенсионна възраст, вземайки предвид структурата на населението/;
- Включване на читалищата и техните дейности в маркетинговите и информационни материали на общините, областта и туристическите агенции;
- Въвеждане на информационните технологии в малките населени места
- Да се повиши активността на читалищата при работата им в проекти (не само по линия на допълващата субсидия от Министерство на културата);
- Създаване на общински фондове за финансиране на културни прояви
- Читалищните кадри по-активно да участват в обучения за повишаване на своя капацитет;
- Проучване и прилагане на положителни читалищни практики;
- По-активно ползване на експертните услуги, които предоставя РЕКИЦ “Читалища” - Видин.